

DET KONGELIGE FORNYINGS-,
ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENT

Wikborg Rein & Co
Mads Magnussen
Postboks 1513 Vika
0117 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
2010002546 -

Dato
04.02.2011

**Klage på Konkurransetilsynets vedtak om ikke å behandle steg II i
foretakssammenslutning mellom NIBE Industrier AB og ABK AS**

Det vises til klage fra NIBE Industrier AB (NIBE) av 18. mai 2010 på Konkurransetilsynets avgjørelse av 10. mai 2010 om ikke å behandle steg II i foretakssammenslutningen mellom NIBE og ABK AS (ABK). Klagen er oversendt Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet (FAD) ved Konkurransetilsynets brev av 25. juni 2010, jf. forvaltningsloven¹ § 33 fjerde ledd. Klagen er således sendt rettidig, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd.

1. Sakens bakgrunn

Konkurransetilsynet mottok 19. april 2010 alminnelig melding om foretakssammen-slutning mellom NIBE og ABK. Foretakssammenslutningen skjer ved at Tangering AS og Seremo AS avhender sine eierandeler i ABK. Det fremgikk av meldingen at avtalen omfatter erverv av 100 prosent av aksjene i ABK, men at denne transaksjonen skal gjennomføres i to steg. NIBE skal først overta 50 prosent av aksjene i ABK (steg I). NIBE skal deretter innen utgangen av 2014 overta de resterende 50 prosent av aksjene (steg II). I den mellomliggende perioden vil ABK således være under felles kontroll av NIBE, Tangering AS og Seremo AS. I henhold til aksjekjøpsavtalen av 16. april 2010 har NIBE plikt til å overta de resterende 50 prosent av aksjene, og det er avtalt en formel for beregning av kjøpesum for steg II. NIBE mener at de to stegene i transaksjonen antageligvis utgjør separate foretakssammenslutninger i konkurranselovens forstand. Den alminnelige meldingen omfattet begge trinn i transaksjonen.

Frist for Konkurransetilsynet til å pålegge partene fullstendig melding i saken utløp 11. mai 2010. Konkurransetilsynet informerte partene ved brev av 10. mai 2010 at tilsynet på grunnlag av den inngitte meldingen bare ville vurdere det første steget i transaksjonen. Tilsynet mente at dersom eierforholdet senere skulle endre seg fra felles kontroll til at NIBE erverver enekontroll over ABK, må partene inngi ny melding om foretakssammenslutning. Konkurransetilsynet mente at gjennomføringsforbudet i konkurranseloven § 19 første ledd derfor fortsatt gjelder for steg II i foretakssammen-slutningen. Konkurransetilsynet påla ikke

¹ Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

partene å inngi fullstendig melding innen fristen 11. mai 2010, jf. konkurranseloven § 18 tredje ledd.²

2. Klagen

Partene påklaget Konkurransetilsynets avgjørelse ved brev av 18. mai 2010. Partene har senere utdypet sine synspunkter i brev til departementet av 1. juli 2010.

Klager anfører at Konkurransetilsynet har plikt til å behandle meldte foretakssammenslutninger. Konkurransetilsynet kan gripe inn mot foretakssammenslutninger på de vilkår og innen de frister som er fastsatt i konkurranseloven kapittel 4. Loven fastsetter frister for tilsynets saksbehandling som tilsynet må forholde seg til, og som tilsynet ikke kan forlenge uten særlig hjemmel. Fristen på 15 virkedager til å pålegge fullstendig melding i § 18 tredje ledd er en slik frist. Klager viser til at det følger av konkurranseloven § 20 første ledd at dersom fristen i § 18 tredje ledd utløper uten at Konkurransetilsynet har pålagt partene å gi fullstendig melding, kan tilsynet ikke lenger gripe inn mot foretakssammenslutningen. Konkurransetilsynet kan således etter dette hverken pålegge partene ny alminnelig eller fullstendig melding av den aktuelle foretakssammenslutningen.

Klager anfører at konkurranseloven med forskrifter ikke setter noen tidligste frist for når en foretakssammenslutning kan meldes. Kravet til at meldte foretakssammenslutninger skal kunngjøres på Konkurransetilsynets hjemmeside på internett vil imidlertid kunne medføre at partene ikke ønsker å melde en transaksjon lang tid før den gjennomføres. Kravet til innhold i alminnelig melding i konkurranseloven § 18 annet ledd vil også sette en grense for når en transaksjon faktisk kan meldes. Klager mener at partene kan sende inn melding så tidlig de måtte ønske, såfremt de kan oppfylle innholdskravene i alminnelig melding. Klager anfører at flere rettskilder taler for at det tidligste tidspunktet for melding er sammenfallende med at partene kan oppfylle innholdskravet til alminnelig melding. Klager viser også til Konkurransetilsynets *Retningslinjer for alminnelig melding av foretakssammenslutning*³ punkt 3:

”Det er opp til melderne hvor tidlig de ønsker å inngi meldingen. Gjennomføringsforbudet gir oppfordring til å melde foretakssammenslutningen så tidlig som mulig. Foretakssammenslutningen må imidlertid kunne beskrives konkret nok til at meldingen tilfredstiller innholdskravene til en alminnelig melding.”

Klager mener at det eneste grunnlaget i konkurranseloven for at Konkurransetilsynet kan utsette tilsynets frist for å gi pålegg om fullstendig melding, er at den alminnelige meldingen ikke er komplett. Det vil være tilfelle dersom den ikke oppfyller kravene til innhold i konkurranseloven § 18 annet ledd eller at partene ikke har etterkommet et pålegg fra tilsynet iht. konkurranseloven § 24 om å gi slike ytterligere opplysninger som tilsynet trenger for å kunne vurdere den meldte foretakssammenslutningen. Konkurranseloven med forskrifter åpner ikke for at tilsynet kan bestemme seg for ikke å behandle en melding dagen før fristen for å pålegge fullstendig melding utløper. Dersom tilsynet mener at den alminnelige meldingen ikke inneholder tilstrekkelige opplysninger til å behandle foretakssammenslutningen, må det således enten informere partene om at meldingen ikke

---

² Lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven).

³ http://www.konkurransetilsynet.no/Global/Faktaark/RETNINGSLINJER_ALMINNELIG_MELDING.pdf.

anses å være komplett⁴, eller pålegge partene å gi ytterligere opplysninger som tilsynet trenger for å kunne vurdere foretakssammen-slutningen.

Klager viser til at Konkurransetilsynet i hovedsak synes å basere sitt standpunkt på formålet med reglene om kontroll med foretakssammenslutninger. Klager er enig i at det i en del tilfeller kan vise seg å være vanskelig for tilsynet å vurdere virkningene av en foretakssammenslutning langt frem i tid. Dette kan imidlertid ikke begrunne at det skal innfortolkes en regel i konkurranseloven om et tidligste tidspunkt for innsendelse av melding. Klager mener at tilsynet ikke trenger et slikt tidligste tidspunkt for å kunne føre effektiv kontroll med foretakssammenslutninger. Effektiv kontroll forutsetter tilgang til tilstrekkelig informasjon om foretakssammenslutningen og konkurranse-situasjonen i markedet. Som nevnt mener klager at dersom alminnelig melding ikke gir Konkurransetilsynet tilstrekkelig informasjon til å foreta de vurderinger som er nødvendig for å kunne fastslå virkningene av foretakssammenslutningen på konkurransen, kan tilsynet innhente ytterligere informasjon gjennom pålegg om informasjon iht. konkurranseloven § 24 eller ved å pålegge partene å inngi fullstendig melding iht. konkurranseloven § 18 tredje ledd. Dersom partene ikke etterkommer pålegget, vil fristen for inngrep ikke utløpe. Dette gjelder også dersom partene ikke har mulighet til å etterkomme pålegget fordi gjennomføringen av foretakssammenslutningen ligger langt frem i tid og den etterspurte informasjonen derfor også relaterer seg til dette tidspunktet.

Klager viser til at tilsynet i merknadene til klagen anfører at det i vurderingen av om det skal oppstilles et tidligste tidspunkt for melding er irrelevant om melder kan oppfylle innholdskravene til alminnelig melding. I følge klager kan dette synspunktet vanskelig forenes med lovens system. Det er heller ingen uttalelser i forarbeidene til konkurranseloven, kommentarene til meldepliktsforskriften eller andre relevante rettskilder som støtter en slik innføring av at et tidligste tidspunkt for melding som er uavhengig av om partene kan oppfylle innholdskravene i konkurranseloven § 18 annet ledd. Tvert i mot er det flere rettskilder som taler for at det tidligste tidspunktet for melding nettopp er sammenfallende med at partene kan oppfylle innholdskravene i alminnelig melding. Det vises i denne forbindelse til det som er anført i klagen på side 2 og 3. Det betyr imidlertid ikke at Konkurransetilsynet er tvunget til å foreta vurderingen av foretakssammenslutningens konkurransevirkninger på dette tidspunktet og på bakgrunn av mangelfull eller usikker informasjon om markedet. Konkurransetilsynet må bare følge konkurranselovens saksbehandlingsregler ved å be om mer informasjon enn det som fremgår av meldingen.

Videre viser klager til at tilsynet i merknadene til klagen anfører at ingen av aktørene vil ha forutsetninger for å gi opplysninger om markedsstrukturen og konkurranse-situasjonen mange år frem i tid. Klager bemerker til dette at det ikke er noe absolutt krav om å redegjøre for markedsstrukturen og konkurransesituasjonen i en alminnelig melding. Dersom partene ikke har overlappende virksomhet, er partene etter konkurranseloven § 18 ikke forpliktet til å si noe om markedet i det hele tatt. De begrensede kravene til innhold i alminnelig melding har sammenheng med de lave meldepliktstersklene i Norge. Ved slike innholdskrav vil tilsynet regelmessig ha behov for ytterligere informasjon for å foreta de nødvendige vurderingene. Tilsynet kan da som nevnt enten pålegge partene å besvare konkrete spørsmål eller innlevere fullstendig melding. Hvis partene ikke etterkommer et slikt pålegg, vil fristen for inngrep ikke utløpe. Dette sikrer at Konkurransetilsynet kan skaffe seg all informasjon om

---

⁴ Klager viser til forskrift 28. april 2004 nr. 673 om melding av foretakssammenslutninger mv. (meldepliktsforskriften) § 1 tredje ledd og kommentarene til bestemmelsen.

markedsstrukturen og konkurransesituasjonen som er nødvendig for å vurdere om vilkårene for inngrep er oppfylt.

Klager viser også til at Konkurransetilsynet "...finner det på bakgrunn av foreliggende rettskilder vanskelig å oppstille en eksakt frist for når en foretakssammenslutning kan meldes." Klager mener at uttalelsen viser det uholdbare i tilsynets argumentasjon og problemene som vil oppstå dersom tilsynets standpunkt følges. Klager anfører igjen at det ikke finnes rettskilder om et tidligste tidspunkt for innlevering av melding, fordi det ikke ligger i lovens system at det skal være noen slik tidligste frist. Det finnes derfor heller ikke rettskilder som kan si noe om når dette tidligste tidspunktet skal være.

Klager mener at konsekvensene av Konkurransetilsynets standpunkt ville være ytterligere økt usikkerhet for partene ved meldepliktsordningen i konkurranse-loven. Tilsynets standpunkt ville innebære at tilsynet etter eget skjønn skal kunne forlenge fristen for inngrep ved å gi beskjed om at en (komplett) melding ikke er blitt eller vil bli behandlet. Tilsynet vil i så tilfelle kunne la være å behandle en melding i alle tilfeller hvor det mener at partene eller andre aktører ikke vil ha mulighet til å gi tilsynet de opplysninger som er nødvendige for å kunne foreta en fullverdig konkurranse-vurdering. Spørsmål blir da når tilsynet skal kunne treffe denne avgjørelsen. Det er ingenting ved tilsynets argumentasjon som tyder på at tilsynet mener at det må gi beskjed innen 15-dagers fristen i konkurranse-loven § 18 tredje ledd. Partene mener at det vil skape en uholdbar usikkerhet dersom tilsynet av eget skjønn og på hvilket som helst tidspunkt skal kunne gi partene beskjed om at det ikke har behandlet meldingen av en foretakssammenslutning hvis gjennomføring ligger noe frem i tid.

Klager anfører at Konkurransetilsynets unnlattelse av å pålegge fullstendig melding innen fristen 11. mai 2010 innebærer at både steg I og steg II i foretakssammen-slutningen er klarert fra dette tidspunktet. Det er derfor heller ikke grunnlag for tilsynets pålegg om at NIBE og ABK må innlevere ny melding om foretakssammen-slutning om steg II i gjennomføringen på et senere tidspunkt.

3. Konkurransetilsynets merknader til klagen

Konkurransetilsynet viser til at klagen er fremsatt rettidig. Tilsynet har under tvil kommet til at vilkårene for å behandle klagen er oppfylt, jf. forvaltningsloven § 33 annet ledd tredje setning, jf. forvaltningsloven § 28, jf. § 2 tredje ledd. Tilsynet fastholder sin vurdering av saken, og har ikke funnet grunn til omgjøring. Konkurransetilsynet har derfor videresendt klagen til departementet ved brev av 25. juni 2010, jf. forvaltnings-loven § 33 fjerde ledd.

Tilsynet viser til at bakgrunnen for at det avviste å behandle steg II i foretakssammen-slutningen, var at tilsynet mener at konkurranse-loven § 18 ikke gir hjemmel til å få behandlet en foretakssammenslutning som ligger så langt frem i tid. Riktignok setter ikke konkurranse-loven eller dens forskrifter noen eksakt tidligste frist for melding av foretakssammenslutninger. Formålet bak reglene om kontroll med foretakssammen-slutninger innebærer imidlertid, slik tilsynet ser det, at det må foretas en avgrensning i tid mht. hvor tidlig en foretakssammenslutning kan meldes.

Tilsynet viser til at det iht. konkurranse-loven § 16 har plikt til å gripe inn mot en foretakssammenslutning dersom inngrepsvilkårene i bestemmelsen er oppfylt. Formålet med fusjonsreglene er å sikre opprettholdelse av en markedsstruktur som gir virksom konkurranse. Reglene om strukturkontroll innebærer at konkurranse-myndigheten må se fremover i tid og

foreta en hypotetisk vurdering av konkurranse-situasjonen etter foretakssammenslutningen. Ved vurderingen skal det blant annet foretas en avveining av den økte markedskonsentrasjonen som foretakssammen-slutningen innebærer opp mot mulige fremtidige samfunnsøkonomiske effektivitets-gevinster. En slik hypotetisk vurdering av mulige fremtidige effektivitetsgevinster kan være vanskelig selv mht. foretakssammenslutninger som gjennomføres umiddelbart etter at de er klarert. Denne saken gjelder en foretakssammenslutning som ligger fire og et halvt år frem i tid. Mulige fremtidige effektivitetsgevinster vil ligge enda lenger frem i tid. Det sier seg selv at det vil være nærmest umulig å forutse konkurranse-situasjonen så mange år frem i tid. Tilsynets mulighet til å opprettholde en markeds-struktur med virksom konkurranse vil således bli illusorisk dersom det skal måtte vurdere foretakssammenslutninger som ligger mange år frem i tid basert på den kunnskapen om markedsstrukturen som foreligger i dag.

Tilsynet mener at det for denne vurderingen er irrelevant om melder kan oppfylle innholdskravene til alminnelig melding i konkurranse-loven § 18 annet ledd. Poenget er at ingen av aktørene vil kunne ha forutsetninger for å gi opplysninger om markeds-strukturen og konkurransesituasjonen mange år frem i tid. Konkurransetilsynets retningslinjer for alminnelig melding punkt 3 endrer ikke på dette utgangspunktet. Når partene i retningslinjene oppfordres til å melde så tidlig som mulig, er det for å gi partene mulighet til å få behandlet meldingen i god tid før gjennomføringen skal finne sted, for å unngå at gjennomføringsforbudet forsinker prosessen. Det har på ingen måte vært meningen å åpne for at foretakssammenslutninger kan meldes årevis før de skal gjennomføres. Konkurransetilsynet kan heller ikke se at retningslinjene gir grunnlag for en slik fortolkning.

Tilsynet finner på bakgrunn av de foreliggende rettskilder det vanskelig å oppstille en eksakt tidligste frist for når en foretakssammenslutning kan meldes. Det er imidlertid ikke nødvendig for denne saken å fastsette slik frist, idet fire og et halvt år før gjennom-føring uansett er altfor tidlig.

Konkurransetilsynet opprettholder på denne bakgrunn at konkurranse-loven § 18 ikke ga NIBE rett til å få behandlet steg II i foretakssammenslutningen da alminnelig melding ble inngitt 19. april 2010. Dette innebærer at gjennomføringsforbudet fortsatt gjelder for overtagelsen av de resterende 50 prosent av aksjene i ABK, og at det derfor må sendes inn ny melding før overtagelsen finner sted.

4. Departementets vurdering

Departementet vil innledningsvis beklage at saksbehandlingen i departementet har tatt lang tid.

FAD viser til at både klager og Konkurransetilsynet legger til grunn at transaksjonene utgjør to separate transaksjoner iht. konkurranse-loven kapittel 4. Departementet tar derfor ikke stilling til dette spørsmålet, men legger tilsynets og klagers vurdering til grunn for sin behandling av klagen.

Departementet bemerker innledningsvis at et vedtak om å gripe inn mot en foretaks-sammenslutning vil være et enkeltvedtak i forvaltnings-loven § 2 første ledd bokstav b forstand. Konkurransetilsynet har i den foreliggende saken avvist å realitetsbehandle den delen av den alminnelige meldingen som gjelder foretakssammenslutningens steg II, under henvisning til at det mener at det på meldingstidspunktet ikke hadde materiell kompetanse iht.

konkurranseloven § 16 til å behandle denne transaksjonen. Departementet finner at tilsynets avvisning av å behandle den ene delen av alminnelig melding er en avvisning iht. forvaltningsloven § 2 tredje ledd.⁵ Departementet legger derfor til grunn at partene har klagerett i saken, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd.

Når det gjelder klagens gjenstand, viser departementet til at formålet med reglene om kontroll med foretakssammenslutninger i konkurranseloven er å sikre at foretaks-sammenslutninger ikke fører til en varig endring av markedsstrukturen som kan begrense eller hindre konkurransen. Konkurransemyndighetenes kontroll med foretakssammenslutninger bygger på en hypotetisk vurdering av fremtidige virkninger av foretakssammenslutningen i berørte markeder. Opplysninger om sannsynlige markedsforhold langt frem i tid vil normalt ikke kunne gi grunnlag for en forsvarlig konkurranserettslig vurdering av sannsynlige virkninger av foretakssammenslutningen. Dette innebærer at en konkurranserettslig vurdering normalt ikke kan skje lang tid før foretakssammenslutningen faktisk skal gjennomføres.

Problemstillingen som er reist i denne klagen er hvorvidt konkurranseloven fastsetter et tidligste tidspunkt for når en foretakssammenslutning kan meldes til Konkurransetilsynet og når dette tidspunktet eventuelt er, eller om hensynet til tidsaspektet for den konkurranserettslige vurderingen ivaretas gjennom andre bestemmelser i loven. Videre reiser klagen spørsmål om hvilke prosessuelle regler som gjelder ved tilsynets behandling av alminnelig og fullstendig melding.

Departementet viser til at i motsetning til § 3-11 i den tidligere konkurranseloven av 11. juni 1993, fastsetter den någjeldende konkurranseloven § 18 eksplisitt en tidligste frist for når en foretakssammenslutning kan meldes. Det fremgår av forarbeidene til loven at Konkurranselovutvalget vurderte behovet for begrensninger mht. det tidligste tidspunktet for innlevering av melding. Utvalget fant at det ikke var behov for en slik frist. Utvalget viste bl.a. til at det fremla forslag om å innføre krav til innholdet i fullstendig melding. Det mente at Konkurransetilsynet vil kunne avvise meldinger dersom kravet til fullstendig melding ikke er oppfylt. Det følger av dette at partene må ha kommet så langt i sine fusjonsplaner at de er i stand til å gi de opplysninger myndighetene krever. Utvalget mente at et slikt system også gir tilsynet større frihet mht. når det finner det hensiktsmessig å vurdere et erverv, samtidig som unødig formalistiske regler unngås.⁶ Utvalgets forslag om meldeplikt omfattet ikke en to-trinnsordning med alminnelig og fullstendig melding.⁷ Utvalget omtaler derfor bare forholdet til fullstendig melding. Problemstillingen ble ikke direkte kommentert i Ot.prp. nr. 6 (2003-2004).⁸ Utvalgets forslag til innholdet i fullstendig melding er gjennomført i konkurranseloven § 18 femte ledd, jf. meldepliktsforskriften § 4.

Departementet er enig med Konkurransetilsynet i at tilsynets materielle kompetanse til å behandle en foretakssammenslutning forutsetter at det faktisk kan vurdere om inngrepsvilkåret i konkurranseloven § 16 er oppfylt. Departementet mener imidlertid at § 16 ikke i seg selv fastsetter en tidligste frist for melding av foretakssammenslutningen. Det avgjørende for tilsynets kompetanse og plikt til å behandle foretakssammenslutningen er iht. lovens system når partene kan legge frem tilstrekkelige opplysninger til at tilsynet kan foreta

⁵ Det følger av forvaltningsloven § 2 tredje ledd at som enkeltvedtak regnes også avgjørelser om avvisning av en sak.

⁶ Se NOU 2003:12 Ny konkurranselov s. 97.

⁷ Jf. lovutvalgets forslag til ny konkurranselov § 4-3.

⁸ Se pkt. 7.5.4 s. 90-91.

den juridiske og økonomiske vurderingen som inngrepskriteriet i § 16 forutsetter. Det vises bl.a. til lovutvalgets uttalelser, som gjengitt ovenfor.

Kravet til innholdet i partenes opplysninger om foretakssammenslutningen er fastsatt i konkurranseloven § 18 med forskrifter. Lovens krav til innhold i alminnelig melding følger av § 18 annet ledd og meldepliktsforskriften § 1. De nærmere kravene til innhold i fullstendig melding er gitt i meldepliktsforskriften § 4.

Det følger av formålet med lovens kontroll med foretakssammenslutninger og systemet med meldeplikt at innholdskravet til både alminnelig melding i § 18 annet ledd og fullstendig melding i § 18 tredje ledd, jf. meldepliktsforskriften § 4 gjelder så korrekte opplysninger som mulig om de markedsmessige og øvrige relevante forhold på gjennomføringstidspunktet for foretakssammenslutningen. Opplysningene i meldingen(e) skal gjøre det faktisk mulig for Konkurransetilsynet på forsvarlig grunnlag å vurdere om inngrepskriteriet i konkurranseloven § 16 er oppfylt, eller om det eventuelt er behov for å innlede ytterligere undersøkelser i saken.⁹ Departementet legger til grunn at kravet om opplysninger om bl.a. berørte markeder og markeds-struktur, herunder om faktiske og potensielle konkurrenter til foretakssammenslutningen, vil innebære at partene normalt ikke vil kunne inngi tilstrekkelige opplysninger i alminnelig eller fullstendig melding vesentlig tid før transaksjonen skal gjennomføres.

Det følger av det ovennevnte at partene i en foretakssammenslutning kan inngi alminnelig melding om transaksjonen når innholdskravet til meldingen i konkurranse-loven § 18 annet ledd er oppfylt.

Konkurranseloven med forskrifter fastsetter saksbehandlingsregler for Konkurransetilsynets behandling av alminnelig og fullstendig melding. Konkurranseloven § 18 første ledd, jf. femte ledd, jf. meldepliktsforskriften § 1 pålegger partene å inngi alminnelig melding. Dersom alminnelig melding ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å vurdere foretakssammenslutningen, kan tilsynet gi pålegg om ytterligere opplysninger iht. konkurranseloven § 24. Det følger av meldepliktsforskriften § 1 tredje ledd at dersom den alminnelige meldingen er mangelfull, må tilsynet informere partene innen åtte virkedager om at den finner at kravene til alminnelig melding ikke er oppfylt. Konkurranseloven § 18 tredje ledd fastsetter at Konkurransetilsynet innen 15 virke-dager etter å ha mottatt alminnelig melding som oppfyller innholdskravet kan pålegge partene å inngi fullstendig melding. Dersom tilsynet innen fristen på 15 virkedager ikke har pålagt fullstendig melding, kan tilsynet ikke lenger gripe inn mot foretakssammenslutningen.¹⁰ Konkurranseloven § 20 fastsetter saksbehandlingsfrister for tilsynets behandling av fullstendig melding. Det følger av § 20 femte ledd at Konkurransetilsynets saksbehandlingsfrister slutter å løpe dersom noen av de involverte foretakene som er pålagt å gi opplysninger innen en viss frist, ikke oppfyller kravet. Fristene begynner å løpe igjen når Konkurransetilsynet mottar de etterspurte opplysningene.

⁹ Se bl.a. NOU 2003:12 pkt. 5.4.6.3.4 s. 96.

¹⁰ Jf. Ot.prp. nr. 6 (2003-2004) pkt. 7.5.4 s. 90.

Meldepliktsforskriften § 1 tredje ledd lyder som følger:

”Fristen på 15 virkedager for Konkurransetilsynets saksbehandling i konkurranseloven § 18 tredje ledd løper fra første virkedag etter at meldingen er mottatt, eller, dersom meldingen er mangelfull, fra første virkedag etter at de manglende opplysningene er mottatt. Konkurransetilsynet må senest innen 8 virkedager informere melderne dersom tilsynet finner at kravet til alminnelig melding ikke er oppfylt.”

I merknaden til forskriften § 1 tredje ledd fremkommer det at:

”[...] Konkurransetilsynet må snarest mulig etter at en melding er mottatt, vurdere om den oppfyller kravene til alminnelig melding. Dersom Konkurransetilsynet anser at meldingen ikke oppfyller kravene, skal Konkurransetilsynet informere om dette innen åtte virkedager. Dersom tilsynet ikke melder fra innen fristen, vil meldingen uansett bli ansett for å tilfredsstillere kravene.”

I Konkurransetilsynets retningslinjer for alminnelig melding heter det videre:

”Dersom en melding ikke tilfredsstillere kravene til alminnelig melding, må Konkurransetilsynet senest innen åtte virkedager informere melder(ne) om dette. Selv om de lovbestemte kravene til alminnelig melding er oppfylt, kan Konkurransetilsynet be om ytterligere opplysninger fra melder(ne) dersom dette skulle være nødvendig for vurderingen av om det skal pålegges fullstendig melding, jf. konkurranseloven § 24. Dersom noen av de involverte foretakene, etter å ha mottatt krav om å inngi ytterligere opplysninger innen en bestemt frist, ikke oppfyller kravene, slutter fristene å løpe. Fristene begynner å løpe igjen når Konkurransetilsynet mottar de etterspurte opplysningene, jf. konkurranseloven § 20 femte ledd.”

Departementet finner, under henvisning til det ovennevnte, at konkurranseloven med forskrifter i utgangspunktet gir klare anvisninger på hvilke prosessuelle skritt Konkurransetilsynet må ta dersom den mener at alminnelig melding ikke gir tilstrekkelige opplysninger iht. konkurranseloven § 18 annet ledd. Konkurransetilsynet har i den foreliggende sak ikke informert partene innen fristen på 8 virkedager om at det mente at alminnelig melding ikke oppfylte innholdskravene i § 18 annet ledd eller pålagt partene ytterligere informasjon om foretakssammenslutningen dersom det skulle vært nødvendig for vurderingen av om det var grunnlag for å pålegge fullstendig melding i saken, jf. konkurranseloven § 24. Departementet har vurdert om tilsynets brev av 10. mai 2010 kan forstås som et pålegg til partene om å inngi fullstendig melding i saken. Departementet mener at ordlyden i brevet ikke tilsier en slik forståelse. Slik departementet har oppfattet det, synes heller ikke tilsynet å ha ment at avgjørelsen er å forstå slik. Departementet finner derfor at tilsynet ikke har pålagt partene å inngi fullstendig melding i saken innen fristen i § 18 tredje ledd.

Departementet har vurdert om formålet med lovens bestemmelser om kontroll med foretakssammenslutninger og tilsynets plikt til å gripe inn mot foretakssammenslutninger iht. konkurranseloven § 16 innebærer at det kan innfortolkes en tidsbegrensning mht. når lovens bestemmelser om tilsynets behandling av alminnelig og fullstendig melding i konkurranseloven § 18 og meldepliktsforskriften kommer til anvendelse. Departementet finner imidlertid at behovet for klarhet og forutsigbarhet mht. konkurransemyndighetenes behandling av foretakssammenslutninger tilsier at de alminnelige saksbehandlingsreglene som angitt ovenfor kommer til anvendelse også i slike saker, med mindre annet følger klart av loven.

Etter departementets oppfatning følger det av reglene for behandling av alminnelig melding om foretakssammenslutning som fastsatt i konkurranseloven § 18, jf. meldepliktsforskriften § 1 tredje ledd at den alminnelige meldingen av 19. april 2010 må anses for å tilfredsstille kravene til alminnelig melding i konkurranseloven § 18 annet ledd. Dette innebærer etter departementets oppfatning at fristen på 15 virkedager for Konkurransetilsynet til å gi pålegg om fullstendig melding, jf. konkurranseloven § 18 tredje ledd, utløp 11. mai 2010. Både steg I og steg II i transaksjonen er således å anse som klarert av Konkurransetilsynet etter dette tidspunktet.

Departementet har på denne bakgrunn fattet følgende vedtak:

"Klage av 18. mai 2010 på Konkurransetilsynets avgjørelse av 10. mai 2010 om ikke å behandle steg II i foretakssammenslutningen mellom NIBE Industrier AB og ABK AS tas til følge."

Departementet gjør oppmerksom på retten til å kreve saksomkostninger i samsvar med forvaltningsloven § 36.

Med hilsen

Therese Motzfeldt (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Nina Gørrissen
seniorrådgiver

Kopi: Konkurransetilsynet

